ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 14ης Ιουλίου 2005 *

Στην υπόθεση C-107/04,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ την οποία υπέβαλε το Tribunal Supremo (Ισπανία), με απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2003, που περιήλθε στο Δικαστήριο την 1η Μαρτίου 2004, στο πλαίσιο της υποθέσεως,

Comité Andaluz de Agricultura Ecológica

κατά

Administración General del Estado,

Comité Aragonés de Agricultura Ecológica,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič και E. Levits, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 3ης Μαρτίου 2005,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον E. Braquehais Conesa,

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τη Σ. Χαριτάκη και Β. Κοντόλαιμο,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την S. Pardo Quintillán, καθώς και τους B. Doherty και F. Jimeno Fernandez,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 17ης Μαρτίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, περί του

βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής (ΕΕ L 198, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε, προκειμένου να περιληφθούν τα κτηνοτροφικά προϊόντα, με τον κανονισμό (ΕΚ) 1804/1999 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1999, (ΕΕ L 222, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2092/91).

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο εκδικάσεως προσφυγής ακυρώσεως που άσκησε η Comité Andaluz de Agricultura Ecológica κατά της Administración General del Estado.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Με τον κανονισμό 2092/91 θεσπίσθηκε πλαίσιο κοινοτικών κανόνων για τη ρύθμιση της παραγωγής, της επισημάνσεως και του ελέγχου των προϊόντων που παράγονται με βιολογικές μεθόδους παραγωγής. Όπως προκύπτει από την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού σκοπός του είναι να διασφαλίσει συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των παραγωγών βιολογικών προϊόντων, να εξασφαλίσει τη διαφάνεια σε κάθε στάδιο της παραγωγής και της κατεργασίας και να αυξήσει την αξιοπιστία αυτών των προϊόντων ενώπιον των καταναλωτών.

4 Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ένα προϊόν θεωρείται ότι φέρει ενδείξεις που αναφέρονται στον βιολογικό τρόπο παραγωγής όταν στη σήμανση, τη διαφήμιση ή τα εμπορικά έγγραφα, το προϊόν, τα συστατικά του ή οι πρώτες ύλες ζωοτροφών χαρακτηρίζονται από τις ενδείξεις που χρησιμοποιούνται σε κάθε

κράτος μέλος και επιτρέπουν στον αγοραστή να συμπεραίνει ότι το προϊόν, τα συστατικά του ή οι πρώτες ύλες παρήχθησαν σύμφωνα με τους κανόνες παραγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 6 και, ειδικότερα με τους εξής όρους, ή με τα συνήθως χρησιμοποιούμενα παράγωγά τους, (όπως βιο-, οικο- κ.λπ.) ή συντμήσεις αυτών, μόνο ή σε συνδυασμό, εφόσον οι εν λόγω όροι δεν εφαρμόζονται σε γεωργικά προϊόντα που περιέχονται σε τρόφιμα ή πρώτες ύλες ζωοτροφών ή προφανώς δεν έχουν καμία σχέση με τον τρόπο παραγωγής:

— στα ισπανικά: ecológico,

— στα δανικά: økologisk,

— στα γερμανικά: ökologisch, biologisch,

— στα ελληνικά: βιολογικό,

— στα αγγλικά: organic,

— στα γαλλικά: biologique,

— στα ιταλικά: biologico,

— στα ολλανδικά: biologisch,

— στα πορτογαλικά: biológico,

— στα φινλανδικά: luonnonmukainen,

— στα σουηδικά: ekologisk.»

5 Το άρθρο 2 του κανονισμού 2092/91, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 392/2004 του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2004 (ΕΕ L 65, σ. 1) και με την πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2003, L 236, σ. 346), προβλέπει ότι:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ένα προϊόν θεωρείται ότι φέρει ενδείξεις σχετικές με τη βιολογική μέθοδο παραγωγής όταν, στην επισήμανση, στη διαφήμιση ή στα εμπορικά έγγραφα, το προϊόν, τα συστατικά του ή τα υλικά ζωοτροφών περιγράφονται με όρους που υπονοούν, για τον αγοραστή, ότι το προϊόν, τα συστατικά του ή τα υλικά ζωοτροφών έχουν ληφθεί σύμφωνα με τους κανόνες παραγωγής που καθορίζονται στο άρθρο 6. Ειδικότερα, οι ακόλουθοι όροι ή τα συνήθη παράγωγά τους (όπως, βιο-, οικο- κ.λπ.) ή οι συντμήσεις τους, χωριστά ή σε συνδυασμό, θεωρούνται ενδείξεις αναφερόμενες στη βιολογική μέθοδο παραγωγής σε όλη την Κοινότητα και σε όλες τις επίσημες κοινοτικές γλώσσες, εκτός αν δεν εφαρμόζονται σε γεωργικά προϊόντα που περιέχονται σε τρόφιμα ή ζωοτροφές ή είναι προφανές ότι δεν έχουν καμία σχέση με αυτή τη μέθοδο παραγωγής:

— στα ισπανικά: ecológico,

— στα τσεχικά: ekologické,

— στα δανικά: økologisk,

— στα γερμανικά: ökologisch, biologisch,

— στα εσθονικά: mahe or/ökoloogiline,

— στα ελληνικά: βιολογικό,

— στα αγγλικά: organic,

— στα γαλλικά: biologique,

— στα ιταλικά: biologico,

— στα λεττονικά: bioloģiskā,

— στα λιθουανικά: ekologiškas,

— στα ουγγρικά: ökológiai,

— στα μαλτέζικα: organiku,

— στα ολλανδικά: biologisch,

— στα πολωνικά: ekologiczne,

— στα πορτογαλικά: biológico,

— στα σλοβακικά: ekologické,

— στα σλοβένικα: ekološki,

— στα φινλανδικά: luonnonmukainen,

— στα σουηδικά: ekologisk.»

6 Οι λόγοι αυτής της τροποποιήσεως του άρθρου 2 του κανονισμού 2092/91 εκτέθηκαν στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 392/2004 ως εξής:

«Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2092/91 προβλέπει επίσης κοινοτικής κλίμακας προστασία ορισμένων όρων που χρησιμοποιούνται για να υποδείξουν στους καταναλωτές ότι ένα προϊόν διατροφής ή ζωοτροφής, ή τα συστατικά του, παράγεται σύμφωνα με τη βιολογική μέθοδο παραγωγής που καθορίζεται στον εν λόγω κανονισμό. Η προστασία εφαρμόζεται και στα συνήθη παράγωγα ή συντμήσεις αυτών των όρων, είτε χρησιμοποιούνται χωριστά είτε σε συνδυασμό, και ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη γλώσσα. Για να αποφευχθεί κάθε ενδεχόμενο παρερμηνείας όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της προστασίας, είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί ο κανονισμός αναλόγως.»

Η εθνική νομοθεσία

7 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του βασιλικού διατάγματος 1852/1993, της 22ας Οκτωβρίου 1993, περί βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής (*BOE* αριθ. 283, της 26ης Νοεμβρίου 1993, σ. 33528), προέβλεπε αρχικώς:

«Κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του κανονισμού 2092/91, ένα προϊόν φέρει, εν πάση περιπτώσει, ενδείξεις περί βιολογικού τρόπου παραγωγής όταν επί του προϊόντος αυτού ή των συστατικών του, κατά την επισήμανση, τη διαφήμιση ή επί των σχετικών με αυτό εμπορικών εγγράφων, τίθεται η ένδειξη "ecológico".

Ομοίως, μπορούν να χρησιμοποιούνται, πέραν των ειδικών ενδείξεων που μπορούν να προβλέπουν οι αυτόνομες περιφέρειες, οι ενδείξεις: "obtenido sin el empleo de productos químicos de síntesis", "biológico", "orgánico", "biodinámico", και οι αντίστοιχες σύνθετες λέξεις, καθώς και οι ενδείξεις "eco" και "bio", συνοδευόμενες ή μη από το όνομα του προϊόντος, το όνομα των συστατικών του ή το εμπορικό του σήμα.»

8 Το διάταγμα αυτό τροποποιήθηκε με το βασιλικό διάταγμα 506/2001, της 11ης Μαΐου 2001 (*BOE* 126, της 26ης Μαΐου 2001, σ. 18609). Το τροποποιημένο άρθρο 3, παράγραφος 1, ορίζει ότι:

«Κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του κανονισμού 2092/91, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1804/1999, ένα προϊόν θεωρείται ότι φέρει ενδείξεις που αναφέρονται στον οικολογικό τρόπο παραγωγής του όταν στη σήμανση, τη διαφήμιση ή τα εμπορικά έγγραφα, το προϊόν, τα συστατικά του ή οι πρώτες ύλες

ζωοτροφών χαρακτηρίζονται από τις ενδείξεις "ecológico" ή το πρώτο συνθετικό της εν λόγω λέξεως "eco", μόνο ή σε συνδυασμό με την ονομασία του προϊόντος, ή του εμπορικού του σήματος.»

9 Κατά την τρίτη και πέμπτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω βασιλικού διατάγματος, η τροποποίηση αυτή κατέστη αναγκαία προς άρση κάθε αμφιβολίας ως προς τις ενδείξεις οι οποίες, κατά την κοινοτική νομοθεσία, υποδηλώνουν βιολογικό τρόπο παραγωγής και προς αποτροπή της συγχύσεως που θα μπορούσε να προκληθεί στους καταναλωτές, λαμβανομένης υπόψη της πραγματικής καταστάσεως του κλάδου τροφίμων στην Ισπανία, όπου η χρήση της ενδείξεως bio έχει καταστεί συνήθης για την υποδήλωση τροφίμων που έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά μη συνδεόμενα με τον βιολογικό τρόπο παραγωγής.

Η διαδικασία της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

10 Το Tribunal Supremo επελήφθη προσφυγής της Comité Andaluz de Agricultura Ecológica με την οποία ετίθετο ζήτημα νομιμότητας του βασιλικού διατάγματος 506/2001.

11 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η έκβαση της κύριας δίκης εξαρτάται από την έκταση και την έννοια του κανονισμού 2092/91, ιδίως δε του άρθρου 2 αυτού. Κατόπιν διευκρινιστικών ερωτήσεων του Δικαστηρίου, το Tribunal Supremo ζήτησε τα προδικαστικά ερωτήματα να επεκταθούν στον εν λόγω κανονισμό όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 392/2004, τροποποίηση η οποία επήλθε μετά την κατάθεση της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως.

12 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι έχει αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον συμβιβάζονται με την κοινοτική νομοθεσία οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας κατά τις οποίες ο όρος «ecológico», το πρόθεμα αυτού «eco» και τα παράγωγά του χρησιμοποιούνται αποκλειστικώς προς υποδήλωση βιολογικού τρόπου παραγωγής, ενώ επιτρέπουν τη χρήση του όρου «biológico», του προθέματος αυτού «bio» και των παραγώγων του προς υποδήλωση προϊόντων που δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις αυτές.

13 Προς τούτο, το Tribunal Supremo αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1. Θεωρούνται, κατά τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, όπως συμπληρώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1804/99 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1999, περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής, σε όλα τα κράτη μέλη, οι όροι "βιολογικός" και "οικολογικός", καθώς και τα πρώτα συνθετικά τους "βιο" και "οικο" ως ενδείξεις που υποδηλούν για τον αγοραστή ότι το προϊόν ή τα συστατικά του έχουν παραχθεί σύμφωνα με τους κανόνες βιολογικού τρόπου παραγωγής;

2. Μήπως ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2092/1991, του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, όπως συμπληρώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1804/99 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1999, περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής, επιφυλάσσει κατ' ανάγκην, σε όλα τα κράτη μέλη, τους όρους "βιολογικός" και "οικολογικός", καθώς και τα πρώτα συνθετικά τους "βιο" και "οικο", για τα προϊόντα τα οποία έχουν παραχθεί σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται με τον εν λόγω κανονισμό για τον βιολογικό τρόπο παραγωγής;

3. Μήπως το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2092/1991, του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, όπως συμπληρώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1804/99 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1999, περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής, επιφυλάσσει στα ισπανικά τον όρο "Ecológico" και το πρώτο συνθετικό αυτού "Eco" για τα προϊόντα τα οποία έχουν παραχθεί σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται με τον εν λόγω κανονισμό για τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, κατά τρόπο ώστε να μην είναι αντίθετη προς τη διάταξη της ευρωπαϊκής κανονιστικής ρυθμίσεως η χρήση στην Ισπανία του όρου "Biológico" και του πρώτου συνθετικού του "Bio" για τα μη παραχθέντα με βιολογικό τρόπο παραγωγής προϊόντα, εφόσον η χρήση του όρου και του πρώτου συνθετικού τα έχει μετατρέψει σε όρο και πρώτο συνθετικό γενικού χαρακτήρα που δεν υποδηλούν, στην Ισπανία, είδη διατροφής συγκεκριμένων χαρακτηριστικών που έχουν σχέση με τη μέθοδο βιολογικής παραγωγής;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

14 Με τα προδικαστικά της ερωτήματα, τα οποία επιβάλλεται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, ουσιαστικώς, αν το άρθρο 2 του κανονισμού 2092/91, ακολούθως δε το ίδιο αυτό άρθρο όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 392/2004, έχει την έννοια ότι απαγορεύει να φέρουν στην Ισπανία προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο παραγωγής, στην επισήμανσή τους, τη διαφήμιση ή τα εμπορικά τους έγγραφα, την ένδειξη «biológico» ή το πρόθεμα αυτής «bio».

15 Η Ισπανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 2 του κανονισμού 2092/91 δεν απαγορεύει τη χρήση του όρου «biológico» ή του προθέματος αυτού «bio» προς υποδήλωση προϊόντων που δεν προέρχονται από βιολογικό τρόπο παραγωγής, επειδή στον περιλαμβανόμενο στο άρθρο αυτό κατάλογο αναγράφεται, για την ισπανική γλώσσα, μόνο ο όρος «ecológico». Όσον αφορά τον κανονισμό 2092/91, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 392/2004, η Ισπανική Κυβέρνηση δέχεται ότι είναι δυνατόν να επικρατήσει μία άλλη ερμηνεία και δηλώνει ότι είναι διατεθειμένη να προσαρμόσει την εθνική της νομοθεσία προς την απόφαση του Δικαστηρίου επί της παρούσας υποθέσεως, καθώς και επί της υποθέσεως Επιτροπή κατά Ισπανίας, που αφορά προσφυγή λόγω παραβάσεως, (βλ. την υπό σημερινή ημερομηνία απόφαση επί της υποθέσεως C-135/03, Συλλογή 2005, σ. I-6909).

16 Οι Κυβερνήσεις της Ελλάδας και της Γαλλίας καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, απαντώντας σε ερώτηση του Δικαστηρίου, επισημαίνουν ότι από τον κανονισμό 2092/91, τόσο μετά την τροποποίησή του όσο και ως είχε αρχικώς, προκύπτει ότι οι όροι οι αντίστοιχοι των γαλλικών «biologique» και «bio» πρέπει να τυγχάνουν της αυτής προστασίας σε ολόκληρη την Κοινότητα. Το άρθρο 2 του κανονισμού 2092/91, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 392/2004, καθόσον προβλέπει ότι οι σχετικοί όροι ή τα παράγωγά τους «θεωρούνται ενδείξεις αναφερόμενες στη βιολογική μέθοδο παραγωγής σε όλη την Κοινότητα και σε όλες τις επίσημες κοινοτικές γλώσσες», διευκρινίζει, απλώς, την περιεχόμενη στον αρχικό κανονισμό ρύθμιση. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνει, εξάλλου, η δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 392/2004. Συνεπώς, μολονότι, όσον αφορά την ισπανική γλώσσα, στον κατάλογο του άρθρου 2 του κανονισμού 2092/91 περιέχεται

μόνο ο όρος «écologico», ο όρος «biológico» και τα παράγωγά του πρέπει, επίσης, να τυγχάνουν προστασίας στην Ισπανία.

17 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 33 της υπό σημερινή ημερομηνία προαναφερθείσας αποφάσεως επί της υποθέσεως Επιτροπή κατά Ισπανίας, το άρθρο 2 του κανονισμού 2092/91 αναφέρεται, όσον αφορά την επισήμανση προϊόντων που έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο παραγωγής, στις «ενδείξεις που είναι εν χρήσει στα κράτη μέλη [...] ή τα συνήθη παράγωγά τους» τις περιλαμβανόμενες σε κατάλογο ο οποίος ανέγραφε, για τις έντεκα τότε επίσημες γλώσσες της Κοινότητας, μία ή δύο σχετικές εκφράσεις. Στον κατάλογο αυτό, όσον αφορά πέντε από τις έντεκα γλώσσες, αναγραφόταν ένας μόνο όρος αντίστοιχους του γαλλικού όρου «biologique». Για τρεις άλλες γλώσσες αναγραφόταν ένας μόνο όρος αντίστοιχος του γαλλικού όρου «écologique». Όσον αφορά τη γερμανική γλώσσα, αναγράφονταν αδιακρίτως δύο όροι αντίστοιχοι των δύο προαναφερθέντων και για εκάστη των δύο υπολοίπων γλωσσών αναφερόταν ένας άλλος όρος.

18 Όσον αφορά την ισπανική γλώσσα, αναγραφόταν στον περιλαμβανόμενο στο εν λόγω άρθρο κατάλογο μόνο ο όρος «ecológico» και το παράγωγο «eco», δεδομένου δε ότι δεν αποδείχθηκε η ύπαρξη διαφορετικής συνήθειας στην Ισπανία, το Δικαστήριο δεν διαπίστωσε, στο πλαίσιο της ασκηθείσας από την Επιτροπή προσφυγής, ότι το Βασίλειο της Ισπανίας παραλείποντας να επιβάλει στους παραγωγούς προϊόντων τα οποία δεν προέρχονται από βιολογική καλλιέργεια την υποχρέωση να χρησιμοποιούν άλλους όρους, όπως οι όροι «biológico» ή «bio», παρέβη τις υποχρεώσεις του (προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ισπανίας, σκέψη 35).

19 Το άρθρο 2 του κανονισμού 2092/91, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 392/2004, διευκρινίζει ότι οι περιλαμβανόμενοι στο εν λόγω άρθρο όροι, στις διάφορες γλωσσικές αποδόσεις, δεν έχουν, για τα κράτη μέλη, αποκλειστικό αλλά ενδεικτικό χαρακτήρα ο οποίος περιλαμβάνει, επίσης, τις μεταφράσεις στις άλλες επίσημες γλώσσες της Κοινότητας. Προς τούτο, ο τροποποιημένος κανονισμός είναι αποτέλεσμα σταθμίσεως, όπως υπογράμμισε η γενική εισαγγελέας στα σημεία 26 έως 29 των προτάσεών της, των σημερινών αναγκών της κοινής αγοράς τροφίμων, των σκοπών της κοινής γεωργικής πολιτικής, των σκοπών της πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος καθώς και των σκοπών της προστασίας των καταναλωτών.

20 Επομένως, στο εξής πρέπει στην Ισπανία, εκτός του όρου «ecológico» να χρησιμοποιείται αποκλειστικώς και η μετάφραση του όρου «biologique», αντίστοιχοι προς τον οποίο όροι αναγράφονται σε πολλά σημεία του καταλόγου του άρθρου 2, προς υποδήλωση προϊόντων προερχομένων από βιολογικό τρόπο παραγωγής.

21 Πάντως, η νέα αυτή διατύπωση, παρά το γράμμα της δεύτερης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού 392/2004, κατά το οποίο πρέπει «να αποφευχθεί κάθε ενδεχόμενο παρερμηνείας», δεν επηρεάζει το περιεχόμενο του κανονισμού 2092/91. Πράγματι, η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου 2 υποδηλώνει μάλλον τη βούληση του νομοθέτη να τροποποιήσει τον κανονισμό 2092/91 και όχι να τον αφήσει ως έχει. Αν δεν υπήρχε τέτοια βούληση, δεν θα ήταν αναγκαία η υιοθέτηση αυτής της νομοθετικής τροποποιήσεως (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ισπανίας, σκέψη 38).

22 Συνεπώς, στα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι:

— το άρθρο 2 του κανονισμού 2092/91 έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει να φέρουν στην Ισπανία προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο παραγωγής, στην επισήμανση, τη διαφήμιση και τα εμπορικά τους έγγραφα, τον όρο «biológico» ή το πρόθεμα αυτού «bio»,

— το εν λόγω άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 392/2004, έχει την έννοια ότι απαγορεύει στο εξής να φέρουν τέτοια προϊόντα, στην Ισπανία, στην επισήμανση, τη διαφήμιση και τα εμπορικά τους έγγραφα, τον όρο «biológico» ή το πρόθεμα αυτού «bio».

Επί των δικαστικών εξόδων

23 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης, τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής, όπως τροποποιήθηκε, προκειμένου να περιληφθούν τα κτηνοτροφικά προϊόντα, με τον κανονισμό (ΕΚ) 1804/1999 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1999, έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει να φέρουν στην Ισπανία προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο παραγωγής, στην επισήμανση, τη διαφήμιση και τα εμπορικά τους έγγραφα, τον όρο «biológico» ή το πρόθεμα αυτού «bio»,

Το εν λόγω άρθρο 2, του κανονισμού 2092/91, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 392/2004 του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2004, έχει την έννοια ότι απαγορεύει στο εξής να φέρουν τέτοια προϊόντα, στην Ισπανία, στην επισήμανση, τη διαφήμιση και τα εμπορικά τους έγγραφα, τον όρο «biológico» ή το πρόθεμα αυτού «bio».

(υπογραφές)